

Uuring: koristusainete pritsimine on sama kahjulik, kui suitsetada 20 sigaretti päevas

Norras Bergeni Ülikoolis viidi läbi pikaajaline uurimus, mille tulemused on tõeliselt jahmatavad. Uuringust selgus, et koristusainete regulaarne pritspudelitest pritsimine vähendab kopsu funktsioneerimist, kirjutab Puhastusekspert OÜ juhatuse liige Helge Alt.

Helge Alt
Puhastusekspert OÜ

Pritspudelit kasutades võib puhastusainet sisse hingata.
FOTO: SHUTTERSTOCK

Ühekordse pritspudeli kasutamise järel on kemikaalide mõju küll suhteliselt väike ja lühiajaline, kuid aastatega see süveneb ja kokkuvõttes võib mõju olla väga tugev. Antud valdkonnas on väga vähe pikaajalisi uurimusi, enamasti on jälgitud lühiaegseid mõjusid.

Antud uuring kestis 20 aastat ja selle käigus analüüsiti 6235 inimest, keskmise vanusega 34 aastat. Selgus, et pritsivaid koristusaineid kodus kasutavatel inimestel vähenes väljahingatava õhu maht 4,3 ml/a (milliliitrit aastas) ja kutselistel puhastusteenindajatel 7,1 ml/a. Siin on suur erinevus, kuid ka kodus koristuses oli pritspudelite kasutamise mõju tervisele kahjulik.

Eelkirjeldatud mõju on sama, kui suitsetada 20 sigaretti päevas. Arvatakse, et kopsumahu vähenemist põhjustab väikeste osakeste tingitud limaskestas ärritus, mis ajapikku tekitab limaskestas muutuseid.

Lisaks [Norra](#) uuringule uuriti Hollandis 2019. aastal koristuses kasutatavate pritspudelite hügieenilisust ehk seda, kui puhtad on koristuses kasutatavad pritspudelid.

Need võivad saastuda kolmel viisil:

- Pudel on väljastpoolt must, käega katsudes määrdunud.
- Pudelis olevas ainelahuses on mikroobe.
- Pudeli voolikute pinnale on tekkinud biokirme, see on kiht mis katab mikroorganisme neile kahjulike väliste mõjude eest. Kui biokirme on tekkinud, siis sellest on raske lahti saada, see vajab kindlasti mehhaanilist lähenemist ehk harjaga pesemine. Ei piisa ka desinfitseerivast ainest. Olukord on sarnane hambakatuga, mida ei saa vaid hambapastat suus loputades eemaldada, sageli ei piisa ka üks kord korralikust harjaga pesust.

Uuriti 61 pudelit, millest 44 ehk 72% olid saastunud. See aga tähendab, et lisaks terviseriskile pritspudelite kasutamisel koristamisel, pritsime sageli laiali ka saastunud lahust, ehk tegelikult määrime. See võib vabalt juhtuda ka desinfitseerivate ainete kasutamisel. Kuna mikroobilise puhtuse tulemust ei saa silmaga hinnata, siis võimegi teadmatult puhastamise asemel hoopis määrida.

Lisaks uuringute tulemustele võib esile tuua koristamises pritspudeli kasutamisega seotud järgmisi probleeme:

- Tavaliselt on vaja puhastada näiteks peeglit väike ala, mõni näpujalg. Peglile ainet pritsides tuleb aga puhastada palju suurem ala, sest aine lendab laiali.

- Pritsides lendab aine ka kohtadesse, kuhu see ei tohi sattuda, näiteks lauda puhastades toidule.

- Pritsimine koormab kätt ja tehes seda palju, näiteks töötades puhastusteenindajana, võib õige pea tekkida kutsehaigus.

Uuringutest lähtudes tasub koristades teha järgmist:

Niisutus- ja pritspudel.
FOTO: ERAKOGU

- Pritspudelite asemel kasutada niisutuspuudeleid.
- Kui siiski kasutatakse pritspuudeleid, siis pritsida lapile, mitte pinnale.
- Puhastusaine lahused tasub igal koristuskorral teha värsked ja sellises koguses, mis antud koristuskorral ära kasutatakse.
- Pudeleid tuleb regulaarselt puhastada nii seest kui väljast, soovitavalt nõudepesuharjaga. Oluline on lasta pudelil ka seest kuivada.

Niisutuspuudele kasutamine.

FOTO: ERAKOGU

- Paljudes kohtades saab piisavalt puhtaks mikrokiust koristuslapi ja vee abil – polegi vaja puhastusainet kasutada. Lapid annab niisutada ka ilma niisutuspuudelita.
- Kindlasti vältida pritsimist happeliste, desinfitseerivate ainete, klaasipuhastusainete puhul. Eelnimetud ained sisaldavad komponente, mille sisehindamisel limaskestast ärritus on veelgi tugevam.
- Kõrgematoimeliste puhastusainete pritsimist, (näiteks happeline aine kraanikaussidele) saame vältida, kui regulaarselt kasutada sanitaartechnika puhastamisel nõudepesuharju, spetsiaalset kraaniharja ja kuivatada puhta mikrokiust koristuslapiga. Nii on segistid, nende ümbrused ja kraanikaussid puhtad ja kaob vajadus tugevatoimeliste ainete pritsimiseks.